

Hà Nội nỗ lực nâng cao chỉ số thực thi hiệp định thương mại tự do

06:36 01/11/2025

Dù kim ngạch xuất khẩu hàng năm đạt gần 20 tỷ USD, hàng hóa có mặt tại 205 quốc gia và vùng lãnh thổ, nhưng theo FTA Index 2024, thành phố Hà Nội chỉ xếp thứ 30/63 tỉnh, thành phố, thấp hơn kỳ vọng.

Chỉ số này không chỉ đánh giá mức độ thương mại hóa mà còn đo lường các tiêu chuẩn phi thuế quan như chuyển đổi xanh, kinh tế tuần hoàn, ESG, tiêu chuẩn lao động, môi trường và cơ chế điều chỉnh carbon, đặt ra yêu cầu cao cho năng lực doanh nghiệp và chính quyền địa phương.

Phó Chủ tịch kiêm Tổng Thư ký Hiệp hội Doanh nghiệp nhỏ và vừa Hà Nội, Mạc Quốc Anh cho biết, hiện chỉ khoảng 32% doanh nghiệp hiểu rõ quy tắc xuất xứ và chưa tới 25% tận dụng ưu đãi FTA, trong khi chỉ 18% có kế hoạch giảm phát thải carbon. Nếu chậm thích ứng, doanh nghiệp có thể mất 5-8% lợi nhuận mỗi năm, đặc biệt khi các tiêu chí xanh và ESG sẽ áp dụng cho xuất khẩu vào EU từ 2026-2027. Chi phí logistics cao, chiếm 17-20% giá thành sản phẩm, cũng là thách thức lớn khi đáp ứng các tiêu chuẩn FTA thế hệ mới.

Doanh nghiệp giới thiệu sản phẩm tại Hội chợ thương hiệu hàng xuất khẩu Việt Nam năm 2025

Trước thực trạng này, UBND thành phố Hà Nội đã ban hành Kế hoạch số 251/KH-UBND ngày 12/9/2025, giao các sở, ngành và đơn vị triển khai giải pháp

nâng cao FTA Index, tập trung vào tuyên truyền FTA, xây dựng pháp luật địa phương, chính sách hỗ trợ và nâng cao năng lực cạnh tranh, phát triển bền vững. Sở Công thương tổ chức hội thảo, tập huấn, cung cấp tài liệu hướng dẫn, đồng thời phối hợp Bộ Công thương và hiệp hội doanh nghiệp để tháo gỡ khó khăn liên quan chuyển đổi xanh, số hóa và tiêu chuẩn hội nhập.

Doanh nghiệp được khuyến nghị đa dạng hóa thị trường xuất khẩu, tận dụng ưu đãi hiệp định thương mại và giảm phụ thuộc nguyên liệu nhập khẩu để đáp ứng quy tắc xuất xứ, tránh rủi ro bị điều tra gian lận hoặc lẫn tránh thuế quan.

Để nâng hiệu quả, cộng đồng doanh nghiệp đề xuất thành lập Trung tâm FTA Hà Nội làm đầu mối kết nối, tư vấn về FTA và quy tắc xuất xứ, giúp nâng tỷ lệ doanh nghiệp tận dụng ưu đãi thuế quan từ 32% lên khoảng 55% vào năm 2026. Đồng thời, quy trình cấp C/O số hóa sẽ giảm 50% thời gian xử lý và hoàn toàn trực tuyến vào 2026, tạo thuận lợi cho xuất khẩu, đặc biệt với các thị trường EVFTA và Canada.

Ngoài ra, doanh nghiệp kiến nghị thiết lập hệ thống cảnh báo sớm rủi ro thương mại, thúc đẩy thương mại điện tử xuyên biên giới, phát triển chuỗi cung ứng xanh và logistics thông minh, mở rộng tín dụng ưu tiên. Những giải pháp này sẽ giúp Hà Nội tận dụng hiệu quả các hiệp định thương mại tự do, hướng tới trở thành đô thị xuất khẩu thông minh, bền vững và cạnh tranh toàn cầu.

Nam Sơn (t/h)